

PROGRAM 2019-2023

Frogn Arbeiderparti

FROGN ARBEIDERPARTI

2019-2023

Frogn Arbeiderparti vil prioritere barn, skole og eldre

Læringsløpet fra barnehage – grunnskole – videregående skole sees i en sammenheng

Frogn Arbeiderparti vil arbeide for at velferdsgoder blir fordelt og basert på

våre tre hovedverdier:

Frihet – Likhet – Solidaritet

Innholdsfortegnelse

Kommunen- grunnmuren i veldferdssamfunnet.....	2
Politisk arbeid.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
En kunnskapsskole der alle barn tas på alvor – og kan lykkes	5
Aktive eldre	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Frivillighet – kultur – idrett – skaper sterke fellesskap	10
Fysisk aktivitet	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Bærekraftig forvaltning av naturen	13
Gamle Drøbak.....	16
Boligutvikling.....	18
Klimapolitikk må danne en ramme om all politikk.....	22

Kommunen - grunnmuren for velferdssamfunnet

Arbeiderpartiet tror på sterke fellesskapsløsninger som gir større trygghet og flere muligheter for den enkelte innbygger. Vi vil bidra at anvaret kommunen har for skole, helse, omsorg og andre viktige samfunnsoppgaver sikres for alle innbyggere i Frogn kommune. Gjennom lokaldemokratiet skal vi ivareta velferd og sikre verdiskaping og trivsel i hele kommunen.

Alle innbyggere skal føle tilhørighet til lokalsamfunnet og nærhet til beslutningstakerne i kommunen. Innbyggere i Frogn skal ha innflytelse på samfunnsutviklingen, og det skal legges til rette for at de skal kunne påvirke utviklingen av kommunen. Kommunen er en sentral utviklingsaktør og skal bidra til næringsutvikling i kommunen.

God kommuneøkonomi er viktig for utviklingen av framtidens lokalsamfunn. Men også klimaendringer, tilflytting og fraflytting, høy levealder, ny teknologi og økt reisevirksomhet påvirker vår hverdag. Det gjør at vi må stille nye og andre krav til hvordan kommunen vår skal fungere.

I Frogn kommune vil Arbeiderpartiet prioritere at unge skal kunne etablere seg i kommunen, ved at det bygges mindre og rimeligere boliger slik og at barnefamilier kan etablere seg i trygge bo- og oppvekstmiljøer. Vi vil sikre gode helheltlig velferdstjenester som bidrar til god folkehelse. Derfor vil vi legge til rette for forebyggende tiltak i alle ledd. Med en økende andel eldre innbyggere har vi et særlige ansvar å ivareta. Alle eldre innbyggere i kommunen skal sikres en god alderdom og kunne få leve aktive liv.

Kunnskap er en avgjørende forutsetning for utviklingen av framtidens kommune. Derfor må de ansatte i Frogn kommune få videreutvikle sin kompetanse og det må rekrutteres ansatte med høy fagkompetanse på sitt fagområde.

Arbeiderpartiet vil sikre Frogn kommunes særegne kulturhistoriske verdier, kultur og frivillighet, sikre en bærekraftig forvaltning av natur og miljø og legge til rette for et aktivt friluftsliv til vanns og til lands.

Hva er et partiprogram?

Alle partier lager sine programmer for kommende valgperioder. Her forsøker de å vise hva hvilke løsninger og prioriteringer de har innen de forskjellige politikkområdene kommunen har ansvaret for. Jo større makt et parti får – jo større muligheter vil det få til å gjennomføre det de har sagt i programmet. Mange mener at partiprogrammene er for lite forpliktende i sine formuleringer. Det er ofte formuleringer som at partiet skal «partiet vil arbeide for», «partiet vil prøve å» eller «partiet vil bidra til» - og mer sjeldent «partiet skal» eller «partiet garanterer». Dette skyldes at partiene vet at de ikke vil få flertall alene men er avhengig av å få til flertall med andre partier. Frogn Arbeiderpartis folkevalgte er imidlertid bundet av Frogn Arbeiderpartis program og vil søke å gjennomføre programmet så langt som mulig.

Kommunens oppgaver

Vi kan skille mellom oppgaver som kommunen er pliktig til å gjøre og oppgaver kommunen kan påta seg. For eksempel må kommunen ha et bibliotek, den må ha grunnskole for alle barn i skolepliktig alder, den må ha primærhelsetilbud, den må ha omsorgstjenester og den må kunne gi barnehagetilbud. Kommunen er ikke pliktig til å ha kino, fotballbane, gi tilskudd til organisasjonslivet eller ha ungdomsklubber. Vi skiller mellom lovpålagte og ikke lovpålagte oppgaver. Likevel er det slik at mange av oppgavene kommunen ikke er pliktig til å ha er så innarbeidet og så viktige at det blir oppfattet som en kommunal plikt. Hvor mange oppgaver utover de lovpålagte den enkelte kommune har – og hvor omfattende de er vil være avhengige av kommunens økonomi og de politiske prioriteringene.

Kommuneøkonomien

Kommuneøkonomien kan sammenliknes med vår private økonomi. Tallene gjerne noe høyere, men ellers ganske lik. Det er en inntektsside og en utgiftsside – og bruker vi mer penger enn vi har så oppstår det problemer. Den største inntekten for kommunen er skatt fra egne innbyggere. Et virkemiddel for økte inntekter til kommunen er bl.a å legge til rette for økt boligbygging som igjen bidrar til økt tilflytting. I tillegg får vi rammetilskuddet fra staten, som er beregnet ut fra hvor mange innbyggere vi har og befolkningssammensetningen, og den egenbetalingen vi som innbyggere må ut med for ulike kommunale tjenester. I Frogn er kommunen selv den største arbeidsgiveren og de ansatte og lønnskostnadene utgjør den største utgiftsposten.

Politikernes ombudsrolle

Politikerne skal være tilgjengelige for befolkningen. Innbyggerne skal kunne ta kontakt med politikerne med spørsmål og forslag, kunne påpeke det de oppfatter som feil eller mangler eller for å få råd om hvordan de kan gå fram i en bestemt sak. Formelle klager kan ikke rettes

til en politiker, men til forvaltningen. Den enkelte politiker har ingen beslutningsmyndighet alene, men kan bistå med å få en sak fram til behandling når det er aktuelt.

Kommunen som arbeidsgiver

En sterk og moderne offentlig sektor som tilbyr gode tjenester, avhengig av de ansattes kunnskap og trivsel. De ansatte i kommunen er den viktigste ressursen og avgjørende for gode tjenester til innbyggerne. Kvaliteten på tjenestene er avhengig av gode lønns og arbeidsvilkår. Arbeiderpartiet mener at alle stillinger i Frogn kommune skal utlyses som hele stillinger og de ansatte som ønsker det skal få tilbud om helestillinger.

Arbeiderpartiet vil:

- at alle ansatte som ønsker det skal tilbys hele stillinger
- at alle stillinger skal utlyses som hele stillinger
- at det utarbeides kompetanseplaner for alle ansatte i kommunens
- at alle ansatte som ikke har fullført videregående skole skal få tilbud om det
- at det gis tilbud om fagopplæring i kombinasjon med arbeid
- tilby lærlingeplasser i alle kommunens enheter
- stille praksisplasser til disposisjon for utdanninger som er relevante for kommunen
- kreve at oppdrag for kommunen omfatter lærlingeplasser hos entreprenør
- motarbeide sosial dumping
- at det i anbudsprosessene ikke konkurreres på ansattes lønns- og arbeidsvilkår
- følge opp det fagligepolitiske samarbeidet
- sikre at medbestemmelse er et prioritert område i alle kommunens virksomheter

En kunnskapsskole der alle barn tas på alvor – og kan lykkes

Kommunen har en stor og viktig oppgave i å gi alle barn og unge en trygg oppvekst med livskvalitet og kunnskap. Arbeiderpartiet vil prioritere å utjevne forskjellene i kommunen. Når et samfunn virkelig mener alvor med å gi alle muligheten til et godt liv, er starten på livet helt avgjørende. En god oppvekst varer hele livet og det kan en dårlig oppvekst også gjøre. I Norge har vi kommet langt i å gi barn og unge trygge oppvekstvilkår og god skolegang. Full barnehagedekning er sannsynligvis den største velferdsreformen i nyere tid i tillegg til satsingen på tidlig innsats i barnehage og skole. Likevel opplever mange unge utrygghet i oppveksten og altfor mange opplever utrygghet og problemer med helse og læring.

Tilbudet til barn og unge skal bidra til at alle barn og unge får like muligheter både i utdanningsløpet og i fritiden. Familier som har behov for ekstra bistand skal få dette.

God livskvalitet, læring og livsmestring er målet for oppvekstområdet.

Det er et mål å ha null frafall i den videregående skolen. For å oppnå dette må hele læringsløpet fra barnehage – grunnskole – videregående skole sees i en sammenheng. Innholdet i de respektive opplæringsarenaer må være trygge og legge til rette for mestring og utvikling for den enkelte elev.

Barnehage

Et trygt og godt barnehage tilbud betyr at barn får oppleve lek, sosialisering og mestring med jevnaldrende, samtidig som foreldre har mulighet til å kombinere arbeid og familie.

Frogn kommune skal tilby barnehager av høy kvalitet. «Tidlig innsats» er et prioritert område, og dette krever god kompetanse hos de ansatte og trygge rammer i barnehage og skole. Pedagogtettethet i kommunens barnehager må opprettholdes på et høyt nivå.

Arbeiderpartiet vil:

- sikre at alle som ønsker det får barnehageplass når de trenger det.
- videreføre utdanningsmuligheten ved høyskoler og universiteter i regionen for ansatte som ønsker å gjennomføre barnehagelærerutdanningen
- legge til rette for fagarbeiderutdanning for assistenter i barnehage
- legge til rette for kompetanseutviklingstiltak for alle ansatte i barnehage prioritere kvalifisert støttepersonell i barnehage og sørge for tilstrekkelig bemanning.
- sørge for tilstrekkelig ressurser innen spesialpedagogisk og psykologisk tjeneste, slik at det enkelte barn får rask og riktig støtte.
- at kommunen skal ha nulltoleranse for mobbing i hele oppvekstløpet.
- utrede muligheten for å gi gratis barnehage til enkelte grupper.
- styrke bruken av naturen som læringsarena.
- ansette flere barne- og ungdomsarbeidere med fagbrev i kommunen.

Skole

Skolens hovedoppgave er å gi barn og ungdom kunnskap, ferdigheter, verdier og dannelse de har behov for senere i livet. Alle barn har lik rett til utdanning, uansett sosial bakgrunn. Fellesskolen skal gi et godt tilbud til alle elever. Skolefritidsordning (SFO) er en viktig arena for barn i småskolealder, og skal bidra til meningsfull fritid. Leksearbeid har betydning for utjevning av sosiale og økonomiske forskjeller. Lekser som krever stor grad av innsats fra foreldre, kan øke forskjellene. Derfor vil vi gjøre SFO til en aktivitetsskole.

Skolens gruppestørrelser og voksnetthet må tilpasses elevenes behov for tidlig innsats. Mye av elevenes psykososiale utvikling og utvikling av det sosiale miljøet skjer på skolen. Andre yrkesgrupper enn lærere kan og bør også bidra på disse områdene.

Arbeiderpartiet ønsker en bedre skolehelsetjeneste som bidrar til trygghet og trivsel i skolehverdagen.

Arbeiderpartiet vil:

- gi gratis skolemat til alle barn i grunnskolen
- sikre at alle elever skal ha tilgang på skolehelsetjenesten hver dag, på alle skoler, slik at de kan være trygge på å få den hjelpen og støtten de trenger.
- åpne for «e-helsesøster» slik at ungdom kan kontakte sin skolehelsetjeneste gjennom digitale plattformer.
- sikre midler til tverrfaglige skolehelsetjenester og helsestasjoner.
- sørge for tettere samarbeid mellom skolen og Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP) og gi helsesøstre mulighet til henvise til BUP.

God kunnskap i lesing, skriving og regning er avgjørende for at barn og unge skal lykkes senere i livet. Skolen er mer enn teoretiske fag. De praktisk-estetiske fagene må også vektlegges. Alle elever skal få mulighet til å utvikle sine evner på flere områder og elever som trenger ekstra utfordringer eller oppfølging skal få dette.

Arbeiderpartiet vil:

- legge til rette for hele stillinger i skole og SFO.
- prioritere kompetanse i skolen gjennom å:
 - legge til rette for fagarbeiderutdanning for assistenter i skole og SFO.
 - legge til rette for kompetanseutviklingstiltak for alle ansatte i skole og SFO.
 - prioritere kvalifisert støttepersonell i skole og SFO.
 - sikre at andre yrkesgrupper bidrar med spesiell kompetanse i form av miljøarbeidere osv.
- rekruttere kvalifiserte lærere
- sørge for tilstrekkelig ressurser innen spesialpedagogisk og psykologisk tjeneste, slik at det enkelte barn får rask og riktig støtte.
- at kommunen skal ha nulltoleranse for mobbing i hele oppvekstløpet.
- gjøre forsøk med leksehjelp, leksefri skole og andre tiltak som kan bidra til at alle barn får like muligheter.
- utrede muligheten for skolemat i alle skoler.
- arbeide for trygge skoleveier for alle skolebarn.
- styrke bruken av naturen som læringsarena.

Skolefritidsordning – aktivitetsskole

Arbeiderpartiet vil gjøre om skolefritidsordningen (SFO) til aktivitetsskole (AKS). Det vil gi en rikere hverdag for flere barn, bedre integrering, økt sosial utjevning og større rom for deltakelse i arbeidslivet for foreldrene. AKS skal understøtte læringen i skolen og tilby fysisk aktivitet, kulturskole, kulturaktiviteter, andre fritidstilbud og leksehjelp, og samtidig gi elevene muligheter til lek.

Arbeiderpartiet vil:

- Prioritere skole og SFO/AKS som læringsarena.
- Innføre gratis SFO/AKS for alle 1. klassinger.
- Innføre makspris fra 2.-4. klassinger.
- Arbeide for at det innføres en standard for innholdet i SFO/AKS, samt at det utredes tiltak for å sikre at tilbudet også treffer de barna som trenger det mest.
- Innføre søskenmoderasjon for familier som har barn både i barnehage og i SFO/AKS.
- Sørge for at SFO/AKS bidrar til at alle barn daglig er i fysisk aktivitet og kulturaktiviteter, får et variert fritidstilbud og et godt tilbud om leksehjelp.

Aktive eldre

Å legge til rette for lange gode liv er en av de viktigste oppgavene for fellesskapet. Vi må bidra til å skape et arbeidsliv med plass for eldre arbeidstakere og gi eldre mulighetene til å lære hele livet. Vi må sørge for at eldre får mulighet til å delta i kulturtilbud, på sosiale arenaer og i felleskap. Eldre med overskudd må få mulighet til å bidra. Deres erfaring, kompetanse og kunnskap må verdsettes og benyttes.

Vi skal leve mange friske og gode år som pensjonister. Dagens og framtidens eldre stiller større krav og vil bestemme mer selv enn tidligere eldregenerasjoner.

Den demografiske utviklingen for Frogn kommune viser en aldring i befolkningssammensetningen.

I 2018 har kommunen rundt 2700 innbyggere over 67 år og 600 over 80 år. Prognosen for befolkningsutvikling viser at Frogn i 2040 vil ha rundt 4600 innbyggere over 67 år og ca 1300 over 80 år.

Eldre i Frogn

Det skal være godt å bli gammel i Frogn. Eldre skal få leve de livene de selv ønsker.

For mange begynner en ny vår når de går av med pensjon. Tid til seg selv, venner, barnebarn og fritidsinteresser. Stadig flere av oss lever lenger med et behov for gode liv med godt innhold og der også andre kan få gleden av de eldres engasjement, kompetanse og overskudd.

Det må legges vekt på tiltak som gir mer aktivitet og livsglede. Et aktivt liv styrker og forebygger sykdom og motvirker ensomhet. Derfor må aktivitetssentre og frisklivskoordinator sikres gode vilkår. Vi vet at mosjon virker forebyggende og helsefremmende i alle aldre. Det er derfor nødvendig å motivere og støtte opp om frivilligheten til å arrangere kulturaktiviteter, danne gågrupper, spisevenner, seniordans og lignende tiltak for eldre. Frivillig innsats må komme i tillegg til den kommunale innsatsen, og ikke være en erstatning for den innsatsen ansatte og kommunens tjenesteapparat utfører.

Arbeiderpartiet vil

- Legge til rette for flere møteplasser og sosiale arenaer for eldre i alle faser av pensjonisttilværelsen. Vi vil at eldre skal ha muligheten til å lære hele livet.
- Videreføre «Hospitalet» som sosial og aktiv møteplass.
- Legge til rette for økt bruk av Frivilligsentralen. Mange seniorer har mye kompetanse, engasjement og overskudd og ønsker å bidra i frivillig arbeid for å skape livskvalitet og aktivitet i lokalsamfunnet.
- Sikre alle eldre kulturelle opplevelser og aktiviteter gjennom å styrke den kulturelle spaserstokken og sikre gode vilkår for aktivitetssentre og frisklivskoordinator. Kulturopplevelser og mosjon er viktige deler av et godt liv.

En bedre eldreomsorg

Den dagen du trenger det, skal du få den hjelpen du trenger. Omsorg handler ikke bare om medisiner eller hjelp til å komme seg ut av senga, men like mye om hvordan vi har det alle timene vi er våkne: Fellesskap, en tur, musikk, god og næringsrik mat. For noe av det beste med Norge, er at vi tar vare på hverandre gjennom hele livet.

Arbeiderpartiet vil prioritere bedre eldreomsorg framfor skattekutt til de som har mest. Vi mener eldrepolitikk drives best av kommunene. Vi vil bedre mulighetene for eldre til å bo i eget hjem så lenge som mulig, satse på velferdsteknologi som et viktig hjelpemiddel i eldreomsorgen, og bidra til at alderdommen fylles med mening og mestring. Vi vil ha flere hele faste stillinger i eldreomsorgen.

Skal eldre få god omsorg, må det være nok folk på jobb. Arbeiderpartiet vil ansette flere i hele, faste stillinger med tariffbaserte lønns- og arbeidsvilkår. Vi jobber for heltidskultur.

Eldreomsorg i Frogn

I Frogn kommune er det behov for god kvalitet, kapasitet og fleksibilitet i eldreomsorgen. Eldre i Frogn er en mangfoldig gruppe, og omsorgstilbudet må speile dette.

Det må innføres krav om hvilken kvalitet det skal være på eldreomsorgen. Kvaliteten i tjenestene varierer i dag. Det må gjelde fra enkle hverdagsoppgaver som hjelp til å handle, til behandling og pleie i helsebygg og på bofellesskap, til tilbud om god, sunn og appetittvekkende mat.

Alderdom handler om mye mer enn sykdom. De aller fleste ønsker å bo hjemme så lenge som mulig. De hjemmebaserte tjenestene må derfor styrkes. Det må satses på økt bruk av velferdsteknologi, slik at flere kan få oppfylt ønske om å bo trygt hjemme selv om helsa skranter. God velferdsteknologi vil måtte legge til rette for mer menneskelig kontakt og ikke mindre.

Omsorgsboliger bør etableres sentralt, slik at det blir enklere for de eldre å benytte kollektivtilbud og ha tilgang til matbutikk og andre tjenester som dekker daglige behov. I tillegg vil det gi eldre større mulighet til å nyttiggjøre seg kulturelle tilbud og aktiviteter.

Arbeiderpartiet vil

- legge til rette for at eldre kan bo trygt og lenger hjemme i egen bolig. Derfor vil vi styrke de hjemmebaserte tjenestene og satse på økt bruk av velferdsteknologi. Brukerne må få mulighet til å uttale seg og synliggjøre sine behov og ønsker når nye løsninger utvikles og før de tas i bruk.
- sørge for at tilbudet om boliger tilrettelagt for eldre blir bedre. Det må samarbeides med og stilles strenge krav til utbyggere i store utbyggingsprosjekter slik at dette blir prioritert.
- øke antall omsorgsboliger. Omsorgsboliger bør etableres sentralt, slik at hjemmebaserte tjenester kan utføres så effektivt som mulig.
- sørge for tilstrekkelig med sykehjemsplasser og heldøgns omsorgsplasser for de som trenger det. Tjenestene i helsebygget og på bofellesskapet på Ullerud må ha nok kvalifisert bemanning. Å investere i kvalifisert bemanning er det aller viktigste for å øke kvaliteten i eldreomsorgen.
- følge opp med egen sak om «måltidets betydning i eldreomsorgen» der en tverrfaglig gruppe gjennomgår og evaluerer mattilbudet for både beboere på institusjon, dagsenteret og annen middagsservering.
- støtte aktører som bidrar til økt kvalitet i eldreomsorgen.
- bekjempe ensomhet og styrke det psykiske helsetilbudet for eldre gjennom å fortsette arbeidet for å beholde ressursenteret for psykisk helse og rustjenester som det gode lavterskeltilbudet det er.
- tilby brukere over 67 år en aktivitetstime i uken som del av de behovsprøvde hjemmebaserte tjenestene.
- styrke demensomsorgen og tilbudet om dagaktiviteter for demente. Støtten til pårørende og kunnskapen blant de ansatte om demens må styrkes.
- arbeide for flere lærlingeplasser innen omsorgssektoren

Frivillighet – kultur – idrett – skaper sterke fellesskap

Et samfunn med en levende kultur og stor frivillig sektor bygger stor grad av tillitsstrukturer som virker positivt på livskvalitet. Frivillig innsats gjør samfunnet vårt rikere og fellesskapet mye sterkere. Frivilligheten utgjør en selvstendig og særegen del av samfunnet. Den fyller en rolle hverken markedet eller det offentlige kan fylle. Det gjelder innen omsorg, friluftsliv, integrering, folkehelse, kultur, idrett og på andre områder.

Frivillig innsats

Å jobbe som frivillig er en verdifull erfaring for mange, og bidrar til at mange gode organisasjoner, foreninger og arrangementer går rundt. Frivillig innsats utgjør nasjonalt nærmere 150 000 årsverk, og en verdi tilsvarende 70 milliarder kroner. Barne- og

ungdomsorganisasjoner er i vekst. De gir meningsfulle tilbud og er viktig for rekruttering til frivillig arbeid.

Et godt samarbeid med frivilligheten, og tilskudd til drift må i hovedsak være uten bindinger. Aktivitetsveksten må møtes med gode rammer. Vår politikk sikrer frivilligheten god finansiering, stor frihet og en betydelig plass i samfunnet.

Frivilligheten i Frogn er mangfoldig og favner alt fra kultur, idrett, frivilligsentral, og ulike interesseorganisasjoner. Alle disse organisasjonene med sine aktiviteter bidrar til infrastrukturen i samfunnet.

Kultur

Kulturopplevelser gir livene våre innhold og binder oss sammen som mennesker. Kulturen er med på å bryte ned barrierer og skaper nye og sterkere fellesskap. Kultur er helt nødvendig for et samfunn som vektlegger demokrati, fellesskap, ytringsfrihet og utvikling. Vi trenger kultur som utfordrer, forener og får oss til å strekke oss – som individer og i fellesskap. Sosial ulikhet gjenspeiler seg i bruken av kulturtilbud.

Kultur er viktig hele livet, men det er en særlig viktig oppgave å bidra til at barn og unge møter kultur tidlig, og at de får medvirke til å skape god kultur. Vi vil styrke den kulturelle grunnmuren ved å videreutvikle kulturtilbudene der menneskene bor ved å øke mangfoldet. Kulturskolen skal gjennom sitt arbeide styrke det lokale kulturlivet i Frogn.

Kulturpolitikken bidrar også til næringsutvikling og arbeidsplasser. For eksempel gjennom lokal og regional utvikling, ved å skape attraktive lokalsamfunn for innbyggere og næringsliv, vekst for reiselivet og nasjonal og internasjonal profilering.

Arbeiderpartiet vil:

- Kulturskolen skal samarbeide med skole- og kultursektor og medvirke til å styrke kompetanse og kulturell utfoldelse i lokalsamfunnet.
- Kulturskolen i samarbeid med kulturlivet skal tilby kunst- og kulturfaglig støtte til opplæring og formidling til hele lokalsamfunnet.
- Legge til rette arenaer for kunnskapsutveksling mellom unge og eldre
- Legge til rette for at pensjonister og andre ressurspersoner deltar i det frivillige arbeidet i barnehage, skole og fritidsaktiviteter for barn og unge.
- Sikre et fortsatt godt folkebibliotek med bredt utvalg av tjenester og bibliotekarer
- Gi muligheter til å videreutvikle kommunens fritidsklubber.
- Innføre en ukentlig time med kulturskole for 1. – 4. trinn i barneskolen.
- Stimulere til økt bruk av frivilligsentral.

Fysisk aktivitet

Idrett og friluftsliv gir livskvalitet og mestring for den enkelte. Å delta i organiserte idrett- og friluftsslag skaper fellesskap og gir opplevelser, og både organisert og egenorganisert idrett gir verdifull fysisk aktivitet.

Friluftsliv er den mest brukte aktivitetsformen. Det å gå på tur i nærmiljøet er Norges vanligste aktivitet. Turgåing er også den mest ønskede aktiviteten blant de som lite aktive. Det må vi ta på alvor. Vi må redusere terskler for alle aktivitetsformer og gjøre aktivitet enkelt og attraktivt. Fysisk aktivitet kan forebygge sykdom for mennesker i alle aldre. Å legge til rette for mer fysisk aktivitet er en investering i barns helse, og et viktig grunnlag for en sunn livsstil senere i livet.

Arbeiderpartiet vil legge til rette for at friluftsliv skal være en viktig del av folks hverdag. Friluftsliv vil bidra til økt trivsel, trygge bomiljøer, økt fysisk aktivitet og positive helseeffekter.

Arbeiderpartiet vil satse på breddeidrettsaktivitet. En svært stor andel av barn og unge er delaktige i den organiserte idretten. Den er en fellesarena hvor mennesker på tvers av generasjoner, kulturer og funksjonsevner møtes. Det er vårt mål å sørge for at alle som ønsker det skal ha mulighet til å delta i idrett. Vi vil legge til rette for tiltak som bedrer grunnlaget for inkludering og integrering gjennom idretten, og tilrettelegge for at personer med nedsatt funksjonsevne kan være fysisk aktive på bredde- og toppnivå.

Skolen skal sikre at alle barn har muligheten til å være i fysisk aktivitet. Gode gang- og sykkelveier bidrar også til at barn har muligheten til å gå og sykle til skolen. Arbeiderpartiet vil innføre en times daglig fysisk aktivitet i skolen. Fysisk aktivitet gir bedre læring og bedre helse. Det er fullt mulig å få til fysisk aktivitet hver dag uten at det må bety økte i kostnader, bl.a. ved mer aktivitet gjennom god praktisk organisering av uteskole i ulike fag, en lengre pause med aktivitet midt på dagen, eller samarbeid med lokale idrettslag og skolefritidsordningen.

Arbeiderpartiet vil:

- Gjennomføre en nærmiljøsatsing for enkle, åpne anlegg og turstier nær folk.
- Etablere godt merkede og tilrettelagte rundturløyper der folk bor.
- At det brukes minst en times daglig fysisk aktivitet for alle elever i alle skoler. Skolene må selv bestemme hvordan dette best kan organiseres, gjerne i samarbeid med frivillige aktører i idrett og friluftsliv.
- Prioritere fritidstilbud til ungdom, både i form av lavterskels- og ikke-konkurransbaserte aktiviteter, ved å legge til rette for flere lavterskelarenaer for å bedre forutsetningene for å drive breddeaktivitet.
- Sikre at natur og idrettsanlegg er tilgjengelige for alle.
- Sikre gratis utlån av lokaler, baner og haller til frivillige lag og organisasjoner.
- Legge til rette for utlånsordninger av sport- og fritidsutstyr o.l.
- Sikre at alle barn og unge får svømmeundervisning.

- Bruke fysisk aktivitet i større grad som virkemiddel for å styrke arbeidshelsen, der målsettingen er å få folk til å stå lenger i arbeid, og som et virkemiddel for å redusere sykefraværet.
- Bruke fysisk aktivitet som arena for integrering av alle grupper i samfunnet.
- Idrett og det tradisjonelle friluftslivet i Frogn skal samarbeide for å skape gode lavterskelaktiviteter og arenaer.
- Legge til rette for at pensjonister og andre ressurspersoner deltar i det frivillige arbeidet i barnehage, skole og fritidsaktiviteter for barn og unge.

Bærekraftig forvaltning av naturen

Arbeiderpartiet mener det må legges til rette for en helhetlig og økosystembasert forvaltning av naturen i kommunen. Derfor vil vi sikre verdifulle natur- og friluftsområder mot nedbygging og andre inngrep. Vi mener det er behov for en egen nærnaturlov som gir varig vern av bymarker og naturen i nærheten av der folk bor. Å sikre natur- og friluftsområder i marka og i strandsonen, gjør Frogn til en attraktiv kommune, for både innbyggere og besøkende.

Frognmarka er under et stadig press og fram til en nærnaturlov er vedtatt, mener vi marka må sikres mot unødvendige inngrep og nedbygging. Arbeidet med en markagrense må derfor inngå i rullering av kommuneplanen for Frogn. Det må utarbeides en langsiktig grønn strek rundt vekstområdet Drøbak, i tråd med «regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus» som skal startes opp i 2019 og slutføres 2022.

Også i et klimaperspektiv er en natur i balanse som fanger og lagrer karbon, viktig ivaretas på en god måte. Skog, våtmarker og myr er områder som har stor betydning i denne sammenheng og må forvaltes deretter. Myr er et særdeles viktig karbonlager og må derfor spesielt sikres mot inngrep og nedbygging.

Vi vil fortsatt styrke arbeidet med å legge til rette for og forvalte friluftsområder i nærmiljøet, sikre allemannsretten opprettholdes og oppkjøp av arealer til friluftslivsformål. Det må legges til rette for at barn og unge oppdager gleden ved friluftsliv ved gode nærområder, og at fysisk aktivitet og bruk av naturen som læringsarena er en daglig aktivitet i barnehage og skole. Ved å legge til rette for det enkle friluftslivet, gjennom å sikre Frognmarka mot inngrep, ivareta kommunens grønne lunger i byen og bo-områdene, bidrar vi til trivsel og god folkehelse i hele kommunen.

Arbeiderpartiet vil:

- Sikre at det tas initiativ til at Frognmarka på sikt skal sikres gjennom en egen nærnaturlov

- Sikre at tiltak og tilrettelegging i Seierstenmarka og ved Oppegårdstjernet tas opp i forbindelse med «Rullering av tiltaksplan for idrett, friluftsliv og Nærmiljø» og at disse følges opp
- Sikre at det i forbindelse med rullering av arealdelen av Frogn kommuneplan settes en langsiktig markagrense, og at det utarbeides en plan for hvilke områder som skal sikres som natur- og friluftsområder
- Sikre at arbeidet med en markaplan for Frogn ivaretar områder til landbruk-, natur- og friluftsområder. Dette arbeidet må samordnes med prosessene for å sette en grønn strek rundt naturarealene i kommunen
- At det tas hensyn til og avsettes arealer slik at de regionale vilttrekkene gjennom Frogn ikke forstyrres
- Frogn kommune skal gå i dialog med de lokale skogeierne for å oppnå enighet om forvaltning av arealene, som sikrer gode natur- og friluftsområder for alle.
- Frogn kommune i samarbeid med de frivillige friluftsjørnisasjonene bidrar til at:
 - flere turstier blir gjort tilgjengelig for alle, også mennesker med nedsatt mobilitet
 - viderefører arbeidet i samarbeid Frognmarkas venner om merking og rydding av stier med tilhørende skilter, karttavler, klopper og benker.
 - legge til rette for flere utfartsparkeringer ved attraktive turområder, og at de områdene som i dag drives av Frognmarkas venner på Røys, Stubberudtjernet, Lindebråte videreføres.

Gamle Drøbak

Drøbak har en særegen beliggenhet langs Oslofjorden med offentlig badestrender og verdifulle rekreasjonsområder. Derfor har vi et særlig ansvar for å ta vare på Badeparken i Drøbak, med sine badehus og gamle trær som må ivaretas og forvaltes bærekraftig. Sammen med de gamle stiene gjennom byen, danner dette et nettverk av opplevelser for både innbyggere og besøkende.

Verneforeningen i Gamle Drøbak har tatt initiativet til en kartlegging av stier i Drøbak og omegn, og i samarbeid med Frogn Kommune er det merket flere stier i Gamle Drøbak. Vi mener at flere av de gamle stilene bør sikres og merkes, da de har både en viktig betydning for kunnskap om historien til Gamle Drøbak, i tillegg til at stiene må holdes i hevd og faktisk kunne brukes av innbyggere og tilreisende.

Arbeiderpartiet vil:

- Gå mot nedbygging og inngrep i verdifulle friluftsområder og byens grønne lunger
- Gå mot nedbygging av strandsonen i 100 meters beltet
- At kommunen fjerner skilt og ulovlige hindringer i strandsonen og i andre områder hvor allmenheten har rett til tilgang, jfr. friluftsløven og lokale områderegruleringer
- Åpne opp, merke og skilte gamle stier og smug i Gamle Drøbak

- Sikre at forvaltning av Badeparken bevarer og vedlikeholder trær og naturtyper

Gamle Drøbak har en rik historie som handel og sjøfartsby. Verneplanen for Gamle Drøbak er et verktøy for å ta vare på vår kulturhistoriske arv. Det -er viktig å føre en restriktiv politikk med hensyn til endringer i bebyggelsen og omgivelsene. Vi vil ivareta og vedlikeholde byens grøntarealer og det grønne bakteppet mot fjorden og byen, som Brunskogen og Kopås. Disse grønne lungene skal holdes tilgjengelige for allmenheten og ikke bygges ned.

Badeparken skal gjennom egen skjøtselsplan vedlikeholdes og sikres for bruk for allmennheten gjennom hele året.

Gamle Drøbaks unike bebyggelse skaper et bymiljø som både turister og innbyggere blir tiltrukket av. Vi vil legge til rette for at bedrifter og næringsliv skal kunne etablere seg i Gamle Drøbak, gjennom en forsiktig omdisponering av egnede lokaler til lokalt næringsliv. Det er viktig å opprettholde næringslokaler i et omfang som gjør byen attraktiv for næringslivet og turismen, uten at det går på bekostning av helheten i det unike vernede bymiljøet.

Sjøtorget med sin beliggenhet egner seg godt både som anløpskai og til andre aktiviteter. Vi vil legge til rette for at arrangementer av ulike slag kan legges til Sjøtorget. En oppgradering av akvariet bør vurderes i sammenheng med utvikling av Sjøtorget. Akvariet er et populært turistmål og bør utvikles videre for å trekke til seg flere besøkende.

Fiskeri er en liten næring i Frogn, men et verdifullt bidrag til opplevelsen av Drøbak som bo- og turiststed.

Arbeiderpartiet vil:

- Verneplanen/områdeplan for Gamle Drøbak skal følges opp for i størst mulig grad hegne om kulturhistoriske verdier, turistnæringen, og opprettholdelse av de enkelte eiendommers verdi gjennom juridisk vern og helhetlig regulering.
- Verne om byens parker og grøntarealer.
- Legge til rette for næringsvirksomhet som er tilpasset Gamle Drøbaks særpreg.
- Sikre tilgang for allmenheten til stier og strender og fjerne ulovlige stengsler i strandsonen og mellom husene i Gamle Drøbak og at Sjøtorget skal utvikles videre i nærings- og turistøyemed.
- At arbeidet med å legge til rette for regelmessig fergetrafikk fra Sjøtorget videreføres.
- At det legges til rette for videre utvikling av Drøbak akvarium.
- Sikre opprusting og vedlikehold av Badeparken som friområde, krigsminnesmerke og kulturminne.

Boligutvikling

Bolig er den viktigste forutsetningen for folks velferd. De fleste i Norge bor godt og eier sin egen bolig. Frogn Arbeiderparti er opptatt av å bygge videre på det som fungerer godt. I tillegg er det behov for å ta nye grep, fordi situasjonen i boligmarkedet har endret seg. At folk har et godt og trygt sted å bo til en overkommelig pris har vært og er fortsatt et viktig mål. Økte boligpriser har gjort det vanskeligere for mange – særlig for unge – å etablere seg i egen bolig.

Det må også legges til rettes for at det bygges nok boliger. Kommunen skal sikre og regulere arealer til boligformål, og bygge kommunale utleieboliger. Økt boligbygging rundt kollektivknutepunktene må sees i sammenheng med utvikling av kollektive transportløsninger. Frogn Arbeiderpartis initiativ til boligbygging på Kolstad er et eksempel på dette. Videre utbygging og vekst i Nordre Frogn for å sikre en stabil befolkningsutvikling vil likeledes være en ønsket utvikling.

Det er mange unge som sliter med å skaffe seg sin første bolig. Samtidig blir befolkningen i Frogn stadig eldre. Flyktninger har samme utfordring med å skaffe bolig. Vi vil derfor vurdere prosjekt for ”leie til eie” som et boligtiltak for unge og et integreringstiltak for flyktninger.

Kommunens egne bygninger må vedlikeholdes. Det må utarbeides en vedlikeholdsplan med tilhørende kostnader.

Frogn kommune har betydelige jordbruksarealer i syd og betydelige skogbruksarealer i nord. Vi ønsker fortsatt sterkt jordvern. Videre arealdisponering for bebyggelse søkes derfor lagt til skogsområder med lav produktivitet og nærmest mulig eksisterende infrastruktur.

Bomiljøene skal legges til rette for gåing, sykling og lek gjennom trygge forhold for myke trafikanter og bevaring av 100-metersskoger og grønne lunger.

Arbeiderpartiet vil:

- Legge til rette for nye tomtearealer i kommunens eie.
- Regulere egne boligprosjekter som gir mulighet til boligetablering for ungdom.
- Sikre stabil befolkningsutvikling i Nordre Frogn ved å legge til rette for videre utbygging og vekst.
- At utbyggingen av Kolstad blir et boligfelt som tilfører et betydelig antall boenheter med variert utforming og størrelse, i sikre barnevennlige omgivelser hvor grøntarealene til lek og friluftsliv blir ivaretatt.
- Fremme økt utbygging av kommunalt eide utleieboliger.
- Sørge for boliger for nyankomne flyktninger og asylsøkere

- Arbeide for at kommunen kan inngå i partnerskap med lokale boligbyggelag og andre for å bidra til realisering av utleieboliger.
- Etablere tilstrekkelig p-plasser for pendlere og turistbusser.
- Legge til rette for gode bomiljøer.

Byutviklingsplanen for Seiersten, Ullerud og Dyrløkke

Trafikken over Ullerudsletta er nå blitt så stor at veikapasiteten er sprengt, samtidig som veiutvidelse mellom rundkjøringene i hver ende ikke øker kapasiteten. Samtidig er finansieringen av en slik utvidelse beheftet med stor usikkerhet. Frogn kommune bør ikke foreta slik investering alene. Frogn Arbeiderparti mener derfor at det ikke kan gjennomføres tiltak syd for Ullerudsletta som medfører trafikkøkning.

Det bør uansett ikke etableres nye boliger og barnehager langs vår mest trafikkerte transportåre, hvor beboere utsettes for både støy og forurensning. Derfor mener vi at næringsformålet på Ullerudsletta skal opprettholdes.

De grønne lungene på ballsletta på Ullerud er viktige for barns utfoldelse og idretten, og ligger nær store boligområder. Ballslettene skal derfor beholdes ubeskåret.

Det kan bli aktuelt å bygge nytt rådhus på et areal nord for Ullerudsletta. Det vil innebære at trafikken til nåværende rådhusomt reduseres. Frogn Arbeiderparti vil i en slik situasjon gå inn for å bygge boliger beregnet på barnefamilier på rådhusomt. Kommunens tomt er nabo med barneskole, ungdomsskole, idrettsanlegg, og grønne lunger som prestegården. Dette vil danne rammen for et godt og barnevennlig bomiljø.

Seierstenområdet har for få parkeringsplasser til pendlerformål, til besøksformål for Bølgen, idrettsanleggene og Gamle Drøbak. Derfor mener vi at det i tilknytning til boliger på rådhusomt bør bygges en romslig parkeringskjeller.

Næringsutvikling

Frogn Arbeiderparti har deltatt aktivt i utformingen av kommunens nye næringsstrategi, og vil støtte opp om denne ved å legge til rette for næringslivet på ulike måter, og støtte opp om at de fortrinn kommunen har beholdes og videreutvikles. Næringsstrategien vil danne grunnlaget for prioriteringer og tiltak i de årlige handlingsplaner. Planens ambisjon er å legge forholdene til rette for et innovativt og fremtidsrettet næringsliv med utgangspunkt i opplevelser, reiseliv, kunst og kultur, og gode bomiljøer.

Frogn Arbeiderpartis vern av Gamle Drøbak støtter opp om de bedrifter og næringslivsklynger som har etablert seg der, hvor besøksrettet næring som turisme, servering og kulturaktiviteter står sterkt.

Frogn Arbeiderparti vil fortsette å støtte oppunder kulturtilbud utført av ulike aktører. I tillegg til egenverdien til disse aktivitetene, øker det antall besøkende til kommunen, som bidrar til økt aktivitet hos andre aktører i næringslivet.

Oscarsborg og Drøbak akvarium er kjente attraksjoner som trekker mange besøkende, og hvor mange besøkende til Drøbak kommer sjøveien. Kollektivtrafikk på sjø er voksende. Arbeidet med å legge til rette for fergetrafikk fra Sjøtorget må derfor videreføres. God fergeforbindelse til Oscarsborg skal opprettholdes.

Frogn Arbeiderparti ønsker å ta vare på den hotelldrift som er etablert i kommunen. Vi er også positive til etablering av nye hoteller, men ønsker ikke hotellkonsepter som er arealkrevende eller som tilfører liten aktivitet utenfor hotellets vegger, som konferansehoteller, plassert sentrumsnært - hvor vi ønsker næring med større aktivitetsskapende potensiale.

Jord- og skogbruk gir lokale arbeidsplasser som også har betydning for verdiskapning i kommunen. Utvikling av gårdssalg for jordbruksprodukter er positivt for kommunens innbyggere samtidig som det trekker turister og handlende fra områder utenfor Frogn.

Badeanlegget Bølgen har blitt realisert etter flere års målrettet arbeid. Foruten arbeidsplassene skapt i tilknytning til dette, svømmeopplæring og helsegevinster, trekker det besøkende til Frogn. Frogn Arbeiderparti ønsker derfor å vurdere opprettholdelse av det gamle badeanlegget på Seiersten for å kunne gi bedre spesialtilbud, samt gi flere arbeidsplasser. Andre arbeidsplasser som yter viktig service til innbyggerne, som Biltilsynet, er også viktige å beholde. Frogn Arbeiderparti vil derfor videreføre arbeidet med å legge til rette for slik drift.

Omgjøring av næringslokaler til boliger virker prisdrivende på gjenværende næringslokaler samtidig som den positive effekten av flere tilbud på en begrenset område forringes. Frogn Arbeiderparti ønsker således ikke omdisponering fra næring til bolig.

Det er også viktig for tiltrekning av nytt næringsliv at det kan tilbys arealer for oppføring av næringsbygg, herunder kontorhoteller. Det er derfor viktig med pro-aktiv regulering av slike områder, slik at prosessen går hurtigst mulig når næringslivet etterspør arealer.

Frogn Arbeiderparti vil:

- legge til rette for reiselivsnæringer ved å gi Gamle Drøbak et sterkt vern
- sørge for næringslokaler i Gamle Drøbak som sikrer en levende by
- støtte oppunder kunst og kulturtilbud
- legge til rette for opprettelse og utvidelser av gårdsbutikker
- være en god eier av badeanlegget Bølgen
- sikre næringslivet ferdig regulerte arealer

Klimapolitikk må danne en ramme om all politikk

Naturmangfoldet gir grunnlaget for menneskenes liv på jorda. Å bevare og sikre bærekraftig bruk av naturlige økosystemer, er nødvendig for menneskets framtid og en forutsetning for vekst og velferd i alle samfunn.

Klimaendringene påvirker økosystem, økonomi og helse, og konsekvensene vil trolig bli større i tiårene som kommer. Hvor store konsekvensene blir, er blant annet avhengig av hvor godt forberedt samfunnet er. Men allerede nå står noen av verdens mest artsrike naturområder i fare for å miste halvparten av sine plante- og dyrearter på grunn av klimaendringer.

Klimautfordringene medfører et nasjonalt ansvar, og alle land må redusere sine utslipp mye så raskt som mulig for å unngå irreversible klimaendringer.

For å skape nullutslippssamfunnet trenger vi folk med på laget. Det er gledelig at bevisstheten om klimautfordringene er økende, og at mange gjør klimavennlige valg i hverdagen.

Teknologien gjør det stadig enklere å leve mer klimavennlig, uten å måtte kutte dramatisk i forbruket. Stadig flere nullutslippsbiler ruller ut på norske veier, fergetrafikken blir elektrisk, og etterspørselen etter smarthus øker. Dette må vi som politikere fortsette å legge til rette for.

Vi må tenke klimarisiko i alt vi gjør

For å nå målet om et nullutslippssamfunn i 2050 og det nasjonale målet om 40 prosent utslippskutt innen 2030, må innsatsen i klimapolitikken styrkes i kommunene. Arbeiderpartiet mener vi har et nasjonalt ansvar for å redusere våre egne utslipp lokalt. Vi må bl.a. bidra til en rask overgang til en utslippsfri transportsektor med nullutslippskjøretøy, i tillegg til mange andre tiltak.

Kommunenes rolle i klimaarbeidet

Det er viktig at kommunen legger til rette for at innbyggernes miljøengasjement blir et positivt bidrag for å redusere klimautslipp. Barn og unge har et stort engasjement for miljøarbeidet og ansvarsfølelse for framtida. Kollektivt engasjement og deltakelse er avgjørende for grønn omstilling. Informasjon er sentralt og kommunen må legge til rette for innbyggerne får en opplevelse av at de kan utgjøre en forskjell i lokalsamfunnet.

Økt nedbør og ekstremvær gir mer flom og ras, skade på infrastruktur og bygninger og økt press på vann- og avløpssystemet. Vi må tilpasse oss endringene, og forebygge framfor å reparere.

Det overordnede målet for plan- og bygningsloven er at samfunnsutviklingen skal gå i en bærekraftig retning. Plan- og bygningsloven er et godt verktøy for kommunen til å imøtekomme både hensynet til innbyggerne og til en bærekraftig utvikling av kommunen.

Derfor er det avgjørende at kommunen utarbeider tydeligere rammer og retningslinjer for å kunne bidra til å oppfylle klimamålene som er vedtatt i Stortinget. Dette handler om å få klima inn i de oppgavene som kommunen uansett skal løse. Arbeiderpartiet mener at

kommunen sitter med nøkkelen til å løse mange av de klimautfordringene vi står overfor, og i arbeidet med omstilling til lavutslippssamfunnet.

Vi mener f. eks at kjøretøy og bygg- og anleggsmaskiner som brukes i forbindelse med utførelse av arbeid for kommune, skal som en hovedregel ha nullutslippsteknologi.

Vi mener at Frogn kommune skal ha en offensiv klimapolitikk.

Arbeiderpartiet vil:

- Legge hele verdikjeden og livssyklusvurderingen til grunn for miljøvektingen i offentlige innkjøp
- Legge til rette for fossilfrie byggeplasser
- Øke bruk av gjenbrukte materialer og massiv tre i bygg
- Styrke satsingen på kollektivtransport gjennom flere shuttlebusser, pendlerparkering og trygg sykkelparkering ved trafikk knutepunktene.
- Utrulling av flere ladepunkter i hele kommunen
- Motivere alle innbyggere til økt bruk av sykkel og gange til arbeid og skole.
- Gjennomføre en arealforvaltning som sikrer en bærekraftig forvaltning av naturen som binder jordsmonnet, lagrer karbon, beskytter mot erosjon og overvannshåndtering og flomdemping.

Tiltak mot forurensing av plast

Å hindre plast i å komme på avveie, er det viktigste for å redusere plastforsøplingen i naturen og i havet

Plastforsøpling og spredning av mikroplast i havet og naturen er i ferd med å bli et av de største miljøproblemene i vår tid. Hvert år havner 8 millioner tonn plast i havet. Det er som om en full søppelbil tømmer 15 tonn plast ut i havet hvert minutt av hvert døgn året gjennom. Og om dette fortsetter, vil det i 2050 være mer plast enn fisk i havet. Dette er en trussel både mot fisk, fugl og annet dyreliv, mot sjømatressursene våre og mot vår egen bruk av strender og sjø.

Vi som forbrukere og vårt forbruk av varer og tjenester i sum, utgjør hovedårsakene til de miljøutfordringene verden står overfor. Mengden produkter hver husholdning og person forbruker øker, og den samlede størrelsen på ressursforbruk og avfallsmengde i samfunnet øker i takt med vårt forbruksmønster. Her kan vi alle bidra til å gjøre en forskjell.

Vi mener det er viktig å fase ut, der det er mulig, alt som brukes av engangsplast i kommunen og oppfordre næringslivet til å gjøre det samme. Dette kan være matbeholdere («take-away»), drikkevareremballasje, emballasje til chips og søtsaker, kopper inkl. lokk, ørepinner, tobakksprodukter, våtservietter, ballonger og ballongpinner, engangsbestikk og lette bæreposer i plast.

Gummigranulat fra kunstgressbaner er sannsynligvis den nest største kilden til mikroplast på land, etter slitasje fra bildekk. Derfor er kunstgressbaner en stor forurensningskilde til plast i naturen. Vi mener det er behov for å innføre et strengere regelverk med krav til nullutslipp fra både eksisterende og nye kunstgressbaner, uavhengig av materialer, og at gummigranulat må erstattes med miljøvennlige alternativer. Ny teknologi vil de nærmeste årene bidra til at det kommer nye og bedre alternativer og at gummigranulat på sikt fases ut.

Vi mener det er behov for en lokal forskrift som tydeliggjør krav til drift og vedlikehold av kunstgressbaner og som regulerer bruken av innfyllingsmasse på banene. I tillegg vil vi innføre et krav om at det tas i bruk utstyr for oppsamling av gummigranulat fra eksisterende kunstgressbaner ¹.

Den viktigste innsatsen mot plast i havet gjøres på land. Derfor må vi hindre plasten fra å havne i naturen og i havet.

Arbeiderpartiet vil:

- Fase ut bruk av all unødvendig bruk engangsplast og plast i andre produkter i kommunens etater.
- Styrke innsamling og håndtering av plast ved å stille krav til kommunen og næringsaktører om å sortere og materialgjenvinne mat- og plastavfall. Dette skal gjelde både kommunen, restauranter, dagligvarebransjen og næringsmiddelindustrien og andre aktører som har sitt virke i kommunen.
- Stille krav til eierne av kunstgressbanene i kommunen om å ta i bruk utstyr for oppsamling for å hindre at gummigranulat spres til vannsystemet.
- På sikt fase ut bruk av gummigranulat på kunstgressbanene i kommunen, gjennom lokal forskrift.

¹ Det er utviklet systemer med siler som samler opp gummigranulat som renner ned i kummer. Silene tømmes når de er fulle og granulaten brukes på nytt. Dette kan redusere mengden gummigranulat som spres til vannsystemet. Siden teknologien finnes, bør det derfor stilles krav til kunstgressbaner.